

VII. Folkskoledirektionen.

Den af Folkskoleinspektorn afgifna årsberättelsen för läsåret 1891—1892 angående folkskoleväsendet i staden är, med utlämnande af tabellbilagorna, hvilka meddelas längre fram, af följande lydelse:

„1. Läsårets längd samt skoldagarnas och lärotimmarnas antal.

	Höstterminens				Vårterminens				Antal läseveckor, jul-, påsk- och pingstterminerna omfattade	Antal verkliga läsedagar, alla löfdagar borträknade	Antal läsetimmar i veckan
	början:		slut:		början:		slut:				
	månad	dag	månad	dag	månad	dag	månad	dag			
I den egentliga folkskolan	sept.	1	dec.	18	jan.	8	maj	31	36	199	30 à 32 i de högre, 24 i de lägre folkskolorna.
I skolan för försummade barn	sept.	1	dec.	18	jan.	8	maj	31	36	199	24
I fortsättningsskolan . i	okt.	2	dec.	19	jan.	9	juni	1	31	175	22 à 23

2. Folkskolornas antal och art samt förändringar däri.

Staden hade under läsåret 5 högre, 51 lägre och 2 förberedande folkskolor. De högre skolorna räknade 75 klasser, af hvilka 13 tillhörde högsta eller fjärde årsafdelningen, 17 tredje, 22 andra och 23 första årsafdelningarna. Å 40 klasser undervisades på svenska, å 32 på finska; 3 klasser hade både finsk och svensk undervisning. Af de lägre skolorna voro 26 finska och 24 svenska; 1 hade både svenska och finska elever. I de förberedande skolorna, 1 svensk och en finsk, undervisades tillsammans gossar och flickor, hvilka voro för gamla att emottagas i de lägre och för litet försigkomna att kunna följa med i de högre skolorna. Nya för året voro 4 klasser, af de högre, en med svenskt, en med finskt och två med både svenskt och finskt undervisningsspråk, samt 4 lägre skolor, två finska och två svenska.

Folkskolornas
antal.

3. Förändringar inom lärarepersonalen.

Från skolorna afgingo i början af läsåret lärarinnan vid en lägre finsk skola *Maria Alexandra Leimu*, född *Ylander*, och lärarinnan vid en lägre svensk skola *Johanna Alvina Rosberg*, född *Vitting*, hvardera för att

Förändringar
inom lärare-
personalen.

egna sig åt familjelifvet. Af samma orsak skilde sig äfven den 1 Oktober lärarinnan vid en lägre svensk skola *Edla Josefina Segerström*, född *Stenbäck*. Med döden afgick den 9 Januari lärarinnan för den förberedande finska skolan *Georgina Emilia Gyllnandyne Jack*. Den sistnämnda efterträddes i befattningen af doktorinnan *Margareta Johanna Nordmann*, född *Söderman*, som förut varit lärarinna vid stadens folkskolor. Till lärarinnor efter öfriga afgangna samt till lärare och lärarinnor för de nya skolorna och klasserna antogos under hösten *Laina Linea Schöneman* (vid högre finsk flickskola), *Adolf Kronström* (vid högre svensk gosskola), *Adam Herman Karvonen* och *Otto Wilhelm Pellinen* (hvardera vid högre finsk gosskola), *Selim Berndt Bäcklund* och *Anders Gustaf Sigfrids* (till slöjdlärare), *Elin Johanna Charlotta Granholm*, född *Lagerblad*, *Ida Mathilda Ekroos*, *Alma Amanda Markelin* och *Rosa Natalia Sagulin* (vid lägre svenska skolor) samt *Alexandra Wilhelmina Flinck*, *Aina Maria Grönroos*, *Berta Sofia Mahlberg* och *Flora Siveä Wallin* (för lägre finska skolor). Alla de nyantagna hade genomgått seminarium. Från lägre till högre finsk skola transporterades *Anna Sofia Luukkonen*.

Tjänstlediga voro för enskilda angelägenheter: under hela läsåret läraren vid finsk skola *Selim Gustaf Dahlström* (vikarie stud. *Lambert Woldemar Müller*) och läraren vid svensk skola *Oskar Rosenqvist* (vikarie seminaristen *Johan Alfred Bjon*); från 1 Oktober till läsårets slut läraren vid svensk skola *Karl Johan Hagfors* (vikarie seminaristen *Henrik Alfred Sundkvist*); under höstterminen lärarinnan vid högre svensk skola *Alma Sofia Hallberg* (vikarie seminaristen *Maria Konstantia Petroff*); från 1 November till läsårets slut lärarinnan vid lägre finsk skola *Alma Genetz* (vikarie *Elin Mathilda Wikman*, som genomgått fortbildningslärovärk) samt för vårterminen de nyutnämnda lärarinnorna *Flinck* och *Mahlberg* (vikarier seminaristen *Maria Katharina Tavaststjerna* och från fortbildningslärovärk utgångna *Jenny Maria Jaatinen*). För sjuklighet åtnjöt under större delen af läsåret läraren vid högre finsk skola *Wilhelm Alexius Lahti* tjänstledighet med stud. *Karl Lehtonen* till vikarie. Vid sjukdomsfall af kortare varaktighet bland lärarepersonalen och förrän de nya tjänsterna hunno besättas, tjänstgjorde vid skolorna längre eller kortare tid seminaristerne *Phebe Wilhelmina Candolin*, *Irene Elisabet Ehnberg*, *Walborg Idestam*, *Augusta Schalien*, *Maria Katharina Tavaststjerna* och *Anni Alvina Vikstén*, från fruntimmersskola och fortbildningslärovärk utgångna *Johanna Mathilda Heinrichs*, född *Rönholm*, *Selma Maria Helander*, *Jenny Maria Jaatinen*, *Agnes von Konow*, *Fanny Elisabet Lampén*, *Erika Wilhelmina*

Lindroos och Irene Wilhelmina Charlotta Rosenlindt samt studd. *Gustaf Adolf Hedberg, Gustaf Puuska, Ernst Edvard Rosenqvist*, magistern *Isak Smeds* och seminaristen *August Lukander*.

4. *Gåfvor och premier.*

Betydande julgåfvor (kläder och skoplagg) lät fru Kommerserådin-^{Gåfvor och premier.} nan A. Sinebrychoff utdela bland folkskolornas behöfvande elever. Till utdelning jultiden bland fattiga flickor i skolorna skänkte äfven elever, som genomgått svenska fruntimmersskolan i staden, flere klädesplagg. Löfte om hemgiftsbelopp å 500 mk ur Karamsinska hemgiftsfonden erhöillo fyra från de högre folkskolorna för flickor dimitterade elever, och mindre belöningar till ett sammanlagdt belopp af 2,700 mk utlofvades från skolornas öfriga donerade fonder till insättningar i sparbank åt flere från de högre goss- och flickskolorna efter fullständig kurs afgående elever. För fattiga och sjukliga folkskolbarns försändande till landet under sommaren anslog stadens utskänkningsbolag 4,000 mk. Med dessa medel kunde sommarvistelse på landet för ungefär 130 elever bekostas.

5. *Folkskoledirektionen.*

Folkskoledirektionen utgjordes under året af Professorn F. Gustafs-^{Folkskoledirektionen.} son (ordförande), Arkitekten Th. Höijer, Magistern E. Lagerblad (sekreterare), Handlanden A. L. Mellin, Professorn K. R. Wahlfors och Slaktaremästaren C. F. Wikström, alla dessa valda af Stadsfullmäktige, t. f. kyrkoherden L. Bengelsdorff, i egenskap af ordförande i fattigvårdsdirektionen, filosofiekandidaten M. Holmberg, vald af folkskollärarepersonalen, och undertecknad stadens folkskolinspektör. Herrar Höijer och Lagerblad voro vid läsårets slut i tur att afgå, men blefvo återvalda.

I *fortsättningsskolan för flickor*, numera upprätthållen i tio år, med-^{Fortsättnings- skola för flickor.} delades, på samma sätt som under året 1890—91, undervisning i såväl folkskolans läroämnen som matlagning och andra hushållsgöromål. För bekostande af undervisningen i sistnämnda stycken åtnjöt skolan anslag af stadens utskänkningsbolag; för undervisning i folkskolämnena (troslära, modersmålet, historia, räkning, hälsolära, bokföring och handarbeten) voro 600 mk för året af kommunen anslagna.

Folkskolornas
donerade
fonder.

Donerade fonder. De under folkskoldirektionens förvaltning stående folkskolorna i staden tillhöriga fonderna utgjorde vid 1891 års utgång som följer:

Aurora Karamsins hemgiftsfond	<i>Tryck</i>	53,799: 88
Hemgiftsbrefsfonden	„	29,714: 29
J. H. Lindroos beklädnadsfond	„	18,678: 75
J. E. Ollonqvists d:o	„	10,972: 58
Mindre handelsborgaresocietetens beklädnadsfond	„	4,292: 44
Helsingfors Sparbanks stipendiifond	„	5,919: 49
Helsingfors Utskänningsaktiebolags d:o	„	14,826: 49
		Summa <i>Tryck</i> : 138,203: 92“

VIII. Brandkommissionen.

Antalet allarme-
ringar och verk-
liga eldsvådor.

Brandkommissionens berättelse öfver brandverkets i Helsingfors tillstånd och förvaltning under år 1892, är med uteslutning af tabellerna, hvilka i hufvudsak ingå bland bilagorna, af följande lydelse:

„Brandkåren har under året allarmerats 45 gånger, nemligen 31 gånger med anledning af eldsvådor eller tillbud till dylika, 5 gånger för soteldar, 4 gånger för brandrök, 4 gånger till följd af fel i brandtelegrafren och 1 gång af missförstånd.

Af nämnda 31 eldsvådor eller tillbud till dylika hafva 26 förekommit inom stadens brandområde och 5 utom detsamma, 21 uppstått i trä och 10 i stenhus, 7 timat i Januari, 1 i Februari, 4 i Mars, 6 i April, 3 i Augusti, 1 i September, 1 i Oktober, 2 i November och 6 i December; 10 inträffat på sön- eller helgdagar, 2 på måndagar, 5 på tisdagar, 3 på onsdagar, 4 på torsdagar, 3 på fredagar och 4 på lördagar samt 17 utbrutit nattetid, räknadt från kl. 6 e. m. till kl. 6 f. m., och 14 på dagen.

Eldens löskomst har i 13 fall tillkännagifvits med brandklocka, i 12 med telefon och i 5 fall genom muntliga bud; i 1 fall har elden först varsnats af utkiksposten på brandtornet.

Orsaken till eldens löskomst har i 12 fall varit ovarsamt umgående med eld, i 5 ur kakelugn fallen brand, i 2 vårdslöst inrättade ugnar för upptorkning af under inredning varande hus, i 2 eldblandad aska, placerad i förvaringskärl af trä, i 1 golfvase inmurad i rökledning och 1 fall bristfällig eldstad. I 8 fall har orsaken till eldens löskomst icke med säkerhet blifvit utredd.